

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-515

17.6.2024

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Erstatningsoppgjør etter boligbrann – verdivurdering av innbo.

Sikrede krevde over kr 1,7 millioner i erstatning under innboforsikringen i forbindelse med en brann i hennes leilighet. Foretaket beregnet erstatningen for tapt innbo til kr 1 050 000, basert på en skjønnsmessig vurdering. Sikrede klaget på erstatningsoppgjøret og anførte at hun både hadde kjøpt, og fått i form av gaver, en rekke dyre gjenstander opp gjennom hele hennes 51 år gamle liv. Ifølge sikrede, hadde hun dokumentert sitt krav tilstrekkelig i form av tapslister, notater, bilder og kvitteringer. Sikrede sendte inn flere hundre sider med dokumentasjon i anledning saken. Foretaket anførte at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning og begrunnet sin vurdering med at sikredes krav var dels udokumentert. Ved et så høyt erstatningskrav som i dette tilfellet, mente foretaket å kunne stille et strengt krav til dokumentasjon. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes klage på erstatningsoppgjøret etter tap av innbo i forbindelse med en boligbrann.

Sikrede har tegnet en innboforsikring med følgende bestemmelser for erstatningsoppgjøret:

5.1 Oppgjørsmåter

Skaden kan erstattes på følgende måte:

- reparasjon
- gjenanskaffelse av tilsvarende, eller vesentlige tilsvarende, gjenstand
- kontantoppgjør

Erstatningen kan ikke overstige det selskapet må betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Selskapet kan avgjøre hvilken oppgjørsform, reparatør eller leverandør som skal benyttes.

(...)

Skadede gjenstander skal holdes tilgjengelig for besiktelse.

5.2 Hvordan erstatningen blir beregnet

Skaden fastsettes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme, eller vesentlig samme, stand som umiddelbart før skaden inntraff, ut fra prisene på skadedagen. Gjenanskaffelseprisen kan ikke settes høyere enn det selskapet må betale for gjenstanden. Verdien av gjenstanden etter skade trekkes fra. Der det er angitt summen i forsikringsbevis eller vilkår, erstattes skaden inntil de angitte summen.

5.3 Erstatningsregler for innbo

Fradrag i reparasjons- og gjenanskaffelseprisen vurderes på grunn av alder, slitasje, sannsynlig brukstid og nedsatt anvendelighet (verdiforringelse). Er verdiforringelsen mindre enn 1/3 av gjenanskaffelseprisen, gjøres det likevel ikke fradrag.

Gjenstander eieren har overtatt brukt, enten ved arv, gave eller kjøp, erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

Innbo og løsøre som har nedsatt anvendelighet eller som ikke er i bruk erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

Ved erstatning overfor andre enn medlemmet og medlemmets faste husstand erstattes alle gjenstander etter sin omsetningsverdi som brukt.

Det oppstod brann i sikredes leilighet i april 2022. Sikrede meldte skaden inn til Fremtind Forsikring (heretter foretaket) den 2.5.22. Foretaket rekvirerte en intern skadeinspektør for å gjennomgå sikredes innbo, og sikrede ble i den forbindelse bedt om å fylle ut en tapsliste.

Sikrede fremsatte et erstatningskrav på over kr 1,7 millioner for tapt innbo. I anledning saken sendte hun inn flere hundre sider med tapslister, bilder, samt kvitteringer.

Foretaket besluttet å utrede saken nærmere grunnet kravets størrelse. Sikrede hadde en samtale med utrederen i september 2022. Av samtalereferatet fremgikk bl.a. følgende:

Ft ble gjort kjent med at kravet var høyt i forhold til at hun bodde alene i en leilighet.

(...)

Ft ønsket ikke å gå noe ned på sitt erstatningskrav. Hun mente at det hun hadde ført opp var riktig. Ft forklarte at hun er 51 år og har ikke hatt mye bruk og kast i sitt liv. Hun har ikke brukt mye penger på dyre helger eller dyre reiser og det meste av verdien har da ligget i de tingene som ligger i leiligheten.

(...)

Ft skulle tenke over om hun ønsket å gi Fremtind fullmakt til å hente kontoutskrifter.

Ft tok opp at det ikke var aldersfradrag på forsikringen og at alt skulle erstattes. Hun ble gjort kjent med at det var et krav at ting skulle være i bruk.

(...)

Ft forklarer at hun er kjent med at hun hadde mye klær, gjerne dobbelt så mye som andre har. Mye av det var fine sett.

(...)

Ft forklarte at hun hadde dyre (merkenavn) designjakker til 3 000,- kroner, nå selger de jo dynejakker til kr 4 000,-.

Ft viste til at kontoutskrifter ikke viser julegaver og bursdagsgaver. Det ble påpekt at det er vel litt begrenset i hva man får i gaver. Ft mente at det kanskje var det på klær, men ikke på kjøkken ting og bruksting. Det ble påpekt at man ofte gir like mye i gaver som man får.

(...)

Ft påpekte at det var mange gjenstander som var kjøpt for mer enn 10 år siden og ting hun hadde fått. Det vil ikke komme fram på kontoutskriften.

Foretaket mottok en bankutskrift den 9.11.22.

På bakgrunn av innsendt dokumentasjon, beregnet foretaket erstatningen skjønnsmessig til kr 800 000 den 22.12.22.

Sikrede var uenig i erstatningsoppgjøret og klaget saken inn for foretaket i flere omganger. Saken ble vurdert av foretakets interne klageorgan den 10.11.23, hvor det ble besluttet å utbetale ytterligere kr 200 000 erstatning for tapt innbo.

Sikrede var fremdeles uenig i erstatningsoppgjøret, og saken ble klaget saken inn for Finansklagenemnda den 2.1.24.

Sikrede anfører at hun har krav på ytterligere erstatning for tapt innbo. Hun har god oversikt over sitt innbo og har foretatt opptelling av alle tapte gjenstander, samt tatt mange bilder og gjort notater. Hun mener at reparasjoner utført hos gullsmed, samt fullt sølvbestikk ikke er medregnet i oppgjøret. Videre har hun mottatt en rekke gaver opp gjennom livet, som burde vært medregnet. Brynhildsen har i "Forsikringsavtaleloven med kommentarer" uttalt at dersom "sikrede (kan) dokumentere anskaffelsen av gjenstanden eller gi en rimelig forklaring på hvorfor slik dokumentasjon ikke kan gis, vil dette normalt være tilstrekkelig for å sannsynliggjøre eierskap".

Sikrede har i tilstrekkelig grad sannsynliggjort sitt eierskap til de gjenstandene som hun krever erstatning for. Videre har hun innsendt innbolister, bilder, kvitteringer og bankutskifter. Hennes krav på minst kr 1 706 215 kr er tilstrekkelig dokumentert.

Forsikringsforetaket anfører at skaden er oppgjort i tråd med forsikringsavtalen. Sikrede har ikke krav på ytterligere erstatning. Store deler av sikredes krav på kr 1 706 215 er udokumentert. Det følger av forsikringsavtaleloven § 8-1 at sikrede plikter å fremlegge de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede i forbindelse med et skadeoppgjør, og som foretaket trenger for kunne å beregne sitt ansvar og utbetale erstatning. Sikredes høye erstatningskrav tilsier at foretaket må kunne stille et strengt krav til dokumentasjon. Det følger av sikker praksis at det er kravstiller som har bevisbyrden for sitt krav. Jo større krav sikrede fremsetter, desto strengere krav kan foretaket stille til dokumentasjon av gjenstandene. Det er ikke nok med en oppramsing av gjenstander, uten at verdien på den enkelte gjenstand er dokumentert utover dette. Kravet må både spesifiseres og dokumenteres med alder og pris, samt eierskap.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på ytterligere erstatning.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Det er fremlagt flere hundre sider med bilder, kvitteringer og tapslister. Nemnda har ikke kapasitet til å gjennomgå en slik liste og har heller ikke kompetanse til å kunne vurdere den konkrete verdien av de gjenstandene det tvistes om. Spørsmålene om gjenstandenes verdi bør vurderes ved muntlige forklaringer av sakkyndige i en hovedforhandling. Nemnda peker for øvrig på at brannskadeoppgjør med tvist om en rekke poster med uklart faktum normalt ikke egner seg for skriftlig nemndsbehandling, jf. FinKN 2018-583 og 2020-471.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).